

Izhaja vsaki četrtek
ob 8. uri popoldne.
Rokopisi se ne vratajo. Nefrankovana
plama se ne sprejemajo.

Cena listu znaš
za celo leto 4 krone,
za pol leta 2 krone
za manj premožne
celo leto 3 krone,
za pol leta 1 1/2 krone.
Za Nemčijo je cena
listu 5 K, za druge
dežele izven Avstrije
8 kron.

Rokopise sprejem:
'Narodna Tiskarna'
v Gorici, ulica Vetrinjišt. 9.

Naročnino in na-
manila s prejemom
upravnštvo v Gorici,
Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Gospoška ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1, v Semeniški ul. 12, v prodajalni 'Kat. tiskov. društva' Semeniška 10, v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalnišču nasproti mestnemu vrtu, po 8 v.

Oglasni in poslanice se računajo po petit vrstah in sicer: če se tiska enkrat 1 K v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XX. letnik.

V Gorici, 11. aprila 1912.

15. številka.

Zabeležimo si!

»Ko bi jaz vedel — pravi Alojzij Veuillot, — da bo jutri konec sveta, hotel bi jutri na vse zgodaj izdati svoj časopis, dobro vedoč, da bi s tem zadnjim korakom koristil ljudem.«

Zabeležimo si te besede in začnimo resno računati s časopisjem. V vsako krščansko družino katoliški list!

Vsi na resno delo za naše časopisje, zlasti za naš ljudski »Primorski List!«

Kako delujejo naši nasprotniki?

Učimo se kaj tudi od svojih nasprotnikov! S čim so dosegli brezverci in liberalci tako velike vspehe na Francoskem, Portugalskem, in deloma že tudi na Španskem? Kakšnega orožja so se posluževali leta in leta, dokler niso prodrli? Njih orožje je bilo: Brezverska društva, brezverska predavanja, brezverske šole, brezverske knjige in brezversko časopisje. S temi sredstvi so zatirali v ljudstvu katoliško življenje. Svojega vspeha niso dosegli v enem letu, ampak pologoma.

Zgrabimo tudi mi za to orožje! To bodi naloga katoliški stranki. Resnica mora spet zmagati nad lažjo. Kristus mora zavladati v zasebnem in javnem življenju. Sredstva naj nam bodo: Društvena organizacija, temeljita predava-

nja, skrb za šolo, razširjanje dobrih knjig in časopisov in pa edinstvo v naših vrstah. Druge poti v modernih državah! Učimo se in delajmo!

Za zgled naj nam bodo katoličani v Nemčiji in v Belgiji. Ti so se znali prilagoditi vsem najmodernejšim razmeram in zahitevam. Se svojo organizacijo, složnostjo, se svojimi časopisi in znanstvenimi revijami obvladujejo katoliški Nemci vso literansko, liberalno, brezversko in socialistično kolobojico. Prav tako se morajo tudi v Belgiji socialisti in brezverci pokoriti katoliški disciplini in katoliški prosveti.

Kakor luč postavljen na visoko, se nam nemški in belgijski katoličani. Njih vojska je brezstevilna, dobro organizirana in pripravljena za vsak napad. Njih čudovito disciplino vzdržuje složno časopisje, ki dosegla in celo presega po številu časopisje nasprotnikov. Resnost časa ne dovoljuje mej njimi nobenih struj, ki bi motile potrebno edinstvo.

Ako vprašamo nemške in belgijske katoličane, kje da so se izšolali, dobimo za odgovor: Pri nasprotnikih! Po zgledu svojih nasprotnikov so organizirali vojsko in pripravili orožje.

Pripravimo vse potrebno za vojsko tudi mi! Liberalizem, socializem in brezverstvo pomenjajo neizprosno vojsko proti nam. Ako bi liberalci mogli, bi nas takoj uničili. Imejmo to vselej pred očmi in ne verujmo lažnjivim liberalcem, ki hočejo sedaj na videz delati za spravo. Naš odgovor bodi: Vojska! Vojsko liberalcem okoli »Soče«, »Slovenskega Naroda«, brezverske »Vede« itd.! Podpirajmo le katoliško organizacijo in katoliško časopisje!

Gospodinjski lečaji.

Včer opetovano smo objavili v našem listu vest, da namerava deželna uprava, sporazumno z visoko vladno vpeljati tudi pri nas gospodinjske tečaje, namesto gospodinjskih šol, kakor se je začetkom nameravalo, ker bi zadnje preveč obremenile deželo.

V deželi imamo deželno kmetijsko šolo z dvemi oddelki, slovenskim in italijanskim. Ta šola je doživelja različne metamorfoze. Naposled je prišla dežela do spoznanja, da bi ta dva oddelka kmetijske šole najbolj odgovarjala našim potrebam in našemu stremljenju, ako bi se preosnova v petmesečne zimske tečaje, kjer bi se kmečki fantje poučevali o elementarnih vedah, ki dovedejo male in srednje kmetovalce do napredka v kmetijstvu.

Ta nameru se je tudi realizirala. — Sedaj imamo štiri zimske tečaje, dva slovenska in dva italijanska, v katerih se poučuje okoli 80 kmečkih fantov v kmetijstvu. V soboto, dne 30. marca, sta končala svoje delovanje drugi slovenski in drugi italijanski tečaj z javnim izpitom, kateremu so prisostvovali poleg obligatnega osobja tudi vladni svetnik Fröhlauf kot zastopnik c. kr. namestništva, deželni odborniki Berbuč, dr. Stepančič in dr. Pettarin, nadzornik Klavžar in drugi. Pri izpitu slovenščine je konečno nagovoril gojence deželni odbornik Berbuč ter med drugim istim položil na srce, naj bodo ponosni, da so kmečki sinovi in naj taki ostanejo tudi za naprej, kajti kmečki stan je najvažnejši stan, na katerem slovenski eksistence človeštva.

Stalno je pa, da je bilo v tej deželi upravi nekaj pomanjkljivega. Ni zadostno, da skrbimo za napredek v kmetijstvu s poukom za moško mladino, treba je marveč skrb razširiti tudi na ženski spol. Pridna, s potrebo vedno podkovana gospodinja koristi kmetiji lahko ravno toliko kot dober gospodar. Še več; naša prislovica pravi, da dobra gospodinja drži tri vogle hiše po koncu, gospodar pa le četrtega.

Bodisi pa temu tako ali drugače, vsekakor je bila potreba nujna, skrbeti tudi za vzgojo dobrih gospodinj. In deželna uprava je napela vse moči, da se tej potrebi vž. letos zadosti.

Začetkom meseca maja se otvorita prvi slovenski in prvi italijanski tečaj za vzorno gospodinjstvo. Temu bosta sledila prihodnje leto drugi slov. in drugi italijanski tečaj.

V deželnih hiših se vrše sedaj zaporedoma posvetovanja, da bi se vse potrebno ukenilo za ugodno rešitev tega za našo deželo zelo važnega vprašanja. Pretresajojo se učni načrti, urniki, sploh vse, kar omogoči dober vspeh teh tečajev. O tem boitak še govora; za danes pa nam je le sporočiti, da se sprejme v vsak oddelek okoli dvajset dečket, ki so dokončala vsaj 14 let in ki bodo ves čas stanovala v zavodu pod nadzorstvom šolskih sester.

Za slovenski oddelek je določenih — žal — le 10 brezplačnih prostorov, oziroma 6 povsem brezplačnih in 8 prostorov za polovico plačila. Druge bi morala plačevati po 30 K na mesec. Deželni zbor je dal na razpolago deželnemu odboru za tozadevne štipendije na obeh oddelkih le 3000 K, torej pride na vsak oddelek 10 štipendij po 150 K.

Profici pogubi.

I.

Sneg je zapadel in debela snežna odeja je bila zagrnila B., glavno mesto na dalnjem severu.

Bilo je mrzlo jutro. Le s težavo so nekateri zgodnji ustajalci gazili okrog. Bili so čmerni, in ker so bili vsi zmotani v obleko, so bile to nekako čudne prikazni.

Od Š. se je pomikala truma ljudi, vijoča se kot kača, ostro se odražajoča od svetle pokrajine. Bili so kidalci snega, ki so imeli napraviti zopet gladko pot v glavnem mestu. Nosili so dolge, široke lopate, velike metle in močne krampe. Večina jih je bilo dobre volje. Saj se je kazal mal zaslužek in vreme je bilo tako, kot bi mislila še dolgo vladati ostra zima.

Ko pridejo na trg, lotijo se tam kjer dela. Le posamični mladi šaljivci niso mogli krotiti svoje veselosti; snežene kepe so frlele sem ter tje in slišali so se veseli vzkliki. Toda to ni trajalo dolgo; pozvali so jih, naj mirujejo in kmalu so

pričeli pridno delati na trgu in bližnjih ulicah.

Pri tem poslu sta prišla skupaj dva moža, ki sta se zelo razlikovala med sabo. Mladi je bil prožen in krepak in se je pridno sukal, drugi pa je bil štiridesetletni mož, čokat, neokreten v svojem delu, le počasu je prišel naprej in je bil čemer in neprijazen. Na tem kraju je bil velik zamet. Starejši je prepustil mlajšemu, da to uredi.

»Le daj ti, Viljem, to napraviti, imaš mlade kosti« menil je starejši.

Viljem prikima. Krepko je razgrbel in odtiskal velike snežne grude. — Grauer pa je stopal odrvenelo kot stroj in rejal stisnjene nasipe na strane. Ljudje so delali naporno. Globoko priklojeni, s razprostrtnimi rokami so morali zastavljati široke lopate, da so dosegli naposled do dna ceste. Zdaj je bilo vsaj po večjem opravljenem. Grauer se ustavlja; tudi ga je zeblo, če tudi se je trudil. Zleknil se je, dvignil roke ter jih dva krak krepko pomel. Potem išče nekaj v gorki, a zelo zakrpani suknji in privleče obilno zeleno steklenico, jo gleda zavijljeno, dene na ustnice in krepko po-

tegne — in še enkrat tako. Viljem je to opazil in si mislil: Že na vse zgodnje piše stric Grauer svoje priljubljeno žganje, najbrže ni več tešč . . . Slabo . . . zelo slabo!

Grauer surovo polirka — na to ugodno zapuha — spet je bil pri steklenici . . .

»Pojdi, dečko,« zakliče dobrodošno Viljemu, »pridi, dobiš še ti malo!«

Viljem se zahvali in reče: »Ne pijem žganja, stric.«

»Kaj, ne? Tudi pri takem mrazu ne?«

»Ni mi mraz, in za zajutrek prinese mati kaj gorkega.«

»No lejte si no — nekaj gorkega za zajutrek,« ponavlja oni zasmehljivo, »si pač pristopil med novočegne, kaj?«

Viljem ne odgovori, ampak dela pridno naprej.

Grauer se je srdil, da je mladi odklonil njegovo ponudbo.

»Tak golobradec!« mrmral je za se, »pač osel! . . . Ni verjeti . . . Se hoče tu postavljati kot vuglednik . . .«

Mladi delavec se je pologoma oddalil od Grauerja, ko je sekal led s ce-

ste. To je storil nalašč; ni hotel priti v dotiko z možem, ki je bil nagnjen do prepirov.

Delo ga je zdaj ločilo od onega. — Hotel je osnažiti tračnice pocestne železnice. Te so se jele bliščati v jutranjem solnetu. Veličastni sneženi nasipi so obrobili trg — vse je bilo lepo urejeno, skoro praznično.

Viljem se malo oddalne ter se ozre pazljivo okrog sebe. Kot sinji, prozorni stekleni zvon se je vzpenjalo nebo nad belo krajino. Solnce se je bilo vzdignilo in se je leskalo na bližnjih drevesih in grmih, pokritih s snegom. Bilo je vse mirno na okrog radi zgodnje ure. Vsak glas, vsak korak je bil zamolkel. Priroda je imela nekaj slovesnega na sebi. Mladenci je kar prevzela ta lepota, bil je zamišljen, roki je ovinil okrog lopate in zdelo se je, da je pozabil delo . . . Kar ga neljubo vzbudi glasen vzklik:

»He, Viljem! Mojo metlo! Vzel si jo s sabo!«

Mladenci podviza, da bi mu vrnil po pomoti vzeto metlo; pohiti nazaj, kolikor je mogel na opolzli cesti in jo dala Grauerju.

(Dalje pride.)

V najkrajšem času bo deželni odbor razpisal natečaje za te štipendije. Uverjeni smo, da se oglasi zanje obilo število prosilk. Želeti je, da bi se oglasile tudi prosilke, ki so voljne plačevati po 30 K na mesec za hrano, stanovanje in pouk, sploh za vso preskrbo za čas petmesečnih tečajev. Kdor bi težko prenašal to butaro, naj bi vsaj naznani, da hoče polovico plačevati, kajti brezplačno se sprejmejo le gojenke povsem ne-premožnih starišev.

To vest objavljamo našemu ljudstvu za Veliko noč in se nadejamo, da jo radostno sprejme. Dal Bog, da bi bil to začetek boljše bodočnosti našega kmetijstva!

Politični pregled.

Državni zbor.

Predno bo začela poslanska zbornica zopet zborovati, se bo ministerski predsednik grof Stürgkh posvetoval z voditelji strank v svrhu, da sestavi delavno večino. To večino naj bi tvorila nemško narodna zveza, krščanski socialisti, Poljaki, Čehi in Jugoslovani. Manjših strank Stürgkh ne namerava izključiti; upa, da se večini tudi Italijani priklopijo, ko se reši vprašanje laškega vseučilišča; to upa tudi o Rusinih, ko se razmere med Poljaki in Rusini urede. Gleda na sestavo večine ne misli grof Stürgkh čakati, da bi se preje sklenila češko-nemška sprava, ampak hoče neodvisno od tega vso stvar vzeti v roke. Če se bo delovna večina izkazala, se bo sestavilo tudi ministerstvo iz zaupnikov strank. Stürgkh namerava s tako sestavljenim večino rešiti brambne in finančne predloge. Prepričan je, da bodo vlado glede na brambno preosnovno vse velike stranke podpirale.

Ogrska poslanska zbornica se razpusti?

Dne 3. t. m. je izjavil po seji ogrske poslanske zbornice grof Khuen-Hedervary, da bo z vso energijo poskušal napraviti v zbornici red. Če se mu to ne posreči, bo zbornico razpustil. Khuen je najbrže zopet obljubil, da odpravi iz zbornice nevarnost za brambne predloge. Kot plačilo za to si je najbrže izvojeval kraljevega komisarja za Hrvaško. To je dosegel in ker svoje baje dane besede ne more držati, hoče z razpustom ogrske zbornice doseči rešitev brambnega vprašanja. Ali ni bil kraljevi komisar bolj potreben za Ogrsko kot za Hrvaško?

Nemški protislavanski načrti.

Nemško-češki deželni poslanec Perko je govoril na shodi v Inomostu in v Solnogradu. Izjavil je, da morajo vsi avstrijski Nemci složno nastopati, da bodočnost Nemcev na Češkem zagotove in da si zgrade prosto pot do Adrije.

Vladni komisar za Češko.

V listu „Union“ čitamo, da se v dobro poučenih krogih zatrjuje, da se bo tudi za Češko imenoval vladni komisar in sicer v osebi višjega ministerialnega uradnika, ako se razbijejo pogajanja med Čehi in Nemci.

Podpredsednik Kitajske republike in katoličan.

Juanšikaj je sprejel te dni v avdijenci apostolskega vikarja v Pekinu zelo prisrno ter se ob tej priliki pustil informirati o dosedanjem delu in številu kristjanov na Kitajskem. Konečno je izjavil, da se bo pod novo vlado varovala največja verska svoboda ter da bodo vsi državni in vojaški uradi dostopni vsem državljanom, neglede na njihovo versko prepričanje.

Darovi.

Jubilejni darovi za Slovensko Sirotišče:

P. n. gg. M. M. I K., visokorodna g. Matilda pl. Bockslaff 10 K; Franc Bensa, trgovec v Gorici 1 K; Ana Obal v Gorici 20 vin.; Delavsko izobraževalno društvo v Kostanjevici 1 K 80 vin.; Brata Mozetič, zidarska mojstra 5 K; dr. N. N. v Gorici 1 K; Ferdinand Reisen, trgovec v Gorici 2 K; Franc Jakin nabral dne 8. aprila v gostilni B. M. v Kojskem 3 K 20 vin.; Nekdo v Gorici 1 K; cesarski svetnik Anton vitez Jacobi en poklenik za zavod.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladom Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefal!

Za Slov. Alojzijeviče.

Delavsko izobraž. društvo Kostanjevica 1 K 80 vin.

Za »Solski Dom«:

G. d. ēna Marija Cej, učiteljica 2 K.

V nedaljo vsi v „Central“.

Obeta se nam prekrasna veselica, ki jo priredi žensko delavsko društvo »Skalnica«. Vabimo zlasti goriske gospa, da spoznajo blagodejno vzgojo društvenic v tem društvu. V našem društvu se vzgaja nov red, ki nam bo še prav mnogo koristil. Sadovi se kažejo že sedaj.

Domače in razne vesti.

Duhovske spremembe. Premeščen je preč. g. kurat Valentin Batič iz Ljivka v Lom. V Livek pride za kurata preč. g. Anton Pišk, dosedaj prvi kapelan v Tolminu. Preč. g. Anton Rutar, drugi kapelan v Tolminu, je imenovan za prvega kaplana istotam.

Evhariščni shod za duhovnike bo dne 18. t. m. v goriški bogoslovni. Vspored: 1. Ob 6. uri zjutraj se razpostavi v semeniški cerkvi najsvetejši sakrament. 2. Ob 8. uri pontifikalna maša Njega Prevzvišenosti knezonadškofa. 3. Ob 10. uri zborovanje v dveh oddelkih. Pri slov. oddelku bodo govorili: Mons. Castellitz, dr. Pavlica, P. Bernardin, dr. Knave in dr. Srebrnič; pri italijanskem oddelku pa: Mons. Castellitz, dr. Brumat, dekan Kren, katehet Valdemarin in P. Bernardin. 4. Ob 1. uri skupno kosilo. 5. Ob 3.30 do 4.30 pop. ura molitve in govor P. Perini-ja T. J.

Razstavo cerkvene obleke priredi Bratovščina Vednega češčenja od dne 15. aprila t. l. do 22. aprila v ulici Barzelini h. št. 2. Vstop prost vsacemu, ki se zato zanima, na kar opozarjam posebno č. gg. duhovnike, ki se bodo vdeležili 18. t. m. evharističnega shoda v centralnem semenišču.

Cesarstvo odlikovanje. Nj. Vel. cesar je podelil predsedniku vojaško-veteranskega društva za Goriško-Gradiscono, mestnemu učitelju in rezervnemu stotniku g. Antonu Jakobi in naslov cesarskega svetnika za zasluge, ki si jih je pridobil z ustanavljanjem in negovanjem veteranskih društev v naši deželi. Gosp. Ivanu Simšiču, veleposlanniku in uradniku na »Montu« je Nj. Vel. cesar podelil zlat križ — za zasluge, ki si jih je pridobil kot veden in dolgoleten odbornik in blagajnik veteranskega društva in kot pospeševatelj veteranstva posebno v slovenskem delu dežele. Gosp. Urbanu Gruden, poslanniku v Petovljah je Nj. Vel. cesar

podelil srebrn križ za zasluge, ki si jih je stekel pri ustanavljanju in vodstvu svodenjsko-gabrskega-rubiskskega veteranskega društva. Gg. odlikovancem čestitamo!

Koroški romarji na sv. Goro. Koroški Slovenci prirede letos dva romarska vlaka v Gorico. Romarji se podajo na sv. Goro. Prvi vlak pride v Gorico dne 20. t. m., drugi pa 27. t. m.

Vesti o smrti deželnega glavarja Pajera. — Torkov »Piccolo« je prinesel iz Gorice vest, da je umrl deželni glavar Pajer. Mi smo telefonično poprošali, ali je to res, a izvedeli smo, da je ta vest neukusna izmišljotina. Nekdo je hudo potegnil tržaški »Piccolo«. Na pristojnem mestu se nam je reklo, da je dr. Pajer popolnoma zdrav.

Proti pornografiji. Uradna agencija poroča, da se je naložilo političnim oblastom in policiji, da najstrožje postopajo, ako naletijo na kak pornografski predmet. Posebno se opozarjajo traktantje ter gostilne in drugi javni lokalji, v katere priđe mladina ob nedeljah v spremstvu starišev, da ne razobesijo nikakih pornografskih razglednic ali slik.

Imenovanje. Namestnik v Trstu je imenoval redarstvena kancelista Frana Gulina v Trstu in Ivana Sinkoviča v Gorici za redarstvena oficijala.

Nov laški otroški vrtec ob slovensko-laški meji. Včeraj je otvorila Lega Nazionale v Zdravčini pri Gradišču ob Soči nov otroški vrtec. V Zdravčini in v bližini je mnogo slovenske dece.

Napad z bombami na procesijo. V Chamuski na Portugalskem je policija prepovedala procesije za Vstajenje. Toda katoličani so se v velikem številu zbrali pred cerkvijo ter se potem v slovesnem sprevodu pomikali po mestu. Kar nakrat pa poči bomba. To je bilo znamenje za republičanske svobodomislice, da so začeli z okenj streliati in metati vsakovrstne stvari na pobožne vernike, ki so začeli bežati. Usmrtili so dve osebi in 30 težko ranili. — Ti odpadniki torej že z orožjem v roki boj bjejo proti sv. Cerkvi! Lepi sadovi liberalizma in svobodomiselstva.

Zrakoplovna tekma z metanjem bomb. Eno prihodnjih nedelj, najbrže dne 21. t. m. se bo vršila v Dunajskem Novem Mestu zrakoplovna tekma za metanje bomb. Bombe bodo nadomestovale s peskom napolnjene vrečice. Zrakoplovci bodo morali iz višine približno 200 m spuščati te vrečice na na zemlji napravljeno tarčo.

O slavnem jezuitu Jožefu Liesgang-u piše »Die Vedette« Beilage zum »Fremden-Blatt« z dne 3. aprila. Ta učeni jezuit je postavil topografično meritev avstrijske države na znanstveno podlagu. Od tega časa je preteklo sedaj 150 let. Članek v proslavo slavnega jezuita je spisal nadporočnik Pavel Kaltschmid, učitelj na c. in kr. terezianski vojaški akademiji v Dunajskem Novem mestu.

Pokvarjena mladina. Goriški vogali so prenapolnjeni z lepaki, na katerih beremo: Danes ples itd. Razume se, da se ti ples redkokdaj končajo brez krvavih pretegov. Poročajo nam, da so velikonočni pondeljek bili na raznih krajih pretepi. Tako dela pokvarjena mladina.

Samomor ali kaj? Danes zjutraj smo dobili poročilo, da so našli včeraj zjutraj v Fari mrtvega 26letnega Ant. Prelac iz Sovodenj, mlinarja v mlinu Antonia Orzana iz Gorice. Iz poškodb katere je imel, se je dalo sklepati, da je mladenič padel skozi okno. Eno poročilo katero smo dobili, pravi, da je nesrečnik vstal ponoči v snu in da je bil žrtev spanca. Drugo poročilo pa pravi, da je izvršil samomor, ker ga ni maralo dekle, v katero se je zagledal. Govori se tudi, da je v pondeljek plesal nekje v Furlaniji in da je prišel v Faro

še precej natrkan. Kakor smo torej rekli, se ne ve, ali se gre tu za samomor ali pa za nesrečnega mesečnika.

Vreme. V torek ponoči je divjala močna mrzla burja, katero je spremljal močan dež. Po hribih v naši okolici je zapadel sneg, ki je segal dol do Šempasa. Trnovski gozd je vse bel. Temperatura je tako nizko padla in marsikateri, ki je nosil že spomladansko obleko, je moral obleči komaj odloženo zimsko. Danes pa imamo krasen dan, le še precej mrzel je. Poljedelec se boji za prihodnje dni slane, ki bi lahko povzročila mizerijo tudi letos.

Smrtna nesreča na Stolu. V sredo se je podala osem oseb broječa družba športnikov iz Ljubljane na Stol. Bili so to prof. dr. Čerk, turist Kunaver in šest dijakov. Iz Žirovnice so nameravali priti na Prešernovo kočo. Bili so že v bližini koče, ko jih je dohitel veterni vrtinec, ki je dr. Čerk dvignil v zrak in odnesel ter vrgel v grapo, kjer se je ubil. Turista Kunaver je veter vrgel ob tla. Ko je vstal, je iskal druge udeležence izleta. Dijake je zagledal ne daleč od koče. Podal se je k njim, ki so bili vsi še živi, le enemu dijaku se je zlomila noge. Spravili so se vsi v kočo in tam čakali rešilno ekspedicijo. Prišla je na lice mestna vojaška ski-patrola in ekspedicija slovenskega planinskega društva, ki so spravili ponesrečence v dolino. — Dr. Čerk je bil profesor na I. drž. gimnaziji v Ljubljani, imel je 28 let. Bil je poročen.

Nesreča pri strelnih vajah vojne mornarice. Dne 2. t. m. se je podala vojna ladja »Erzherzog Karl« z manjšo ladijo »Büffel« na strelne vaje na visoko morje 18 milj oddaljeno od Rovinja. Po končanih strelnih vajah je imel odpluti en čoln od »Büffel-a« s štirimi mornarji po tarčo, ki je plavala na morju. Morje je bilo tako razburkano, da je čoln prevrnilo. Vsi štirje mornarji so izginili v vodo. Le z največjo težkočo so mogli rešiti dva mornarja, od katerih pa je eden vsled utrujenosti umrl. Druga dva mornarja pa sta našla smrt v valovju. Omenjeni dve ladiji sta iskali do večera trupli utopljencev, a zman.

Ubegli socialno-demokrati poslaneč. Pred meseci se je poročalo, da je socialno-demokrati državni poslanec Silberer neznano kam izginil. Do nenevalo se je, da se je ponesrečil v pl. ninah. Dunajski listi pa vedo poročati, da se nahaja Silberer v Severni Ameriki, kamor je zbežal. Poneveril je baje večje svote socialno-demokraškega denarja. Socialni demokratje se hudo jezijo nad nezvestim voditeljem.

Vojak na dopustu umoril dve osebe. Vojak Ivan Ališ 87. pešpolka se je nahajal na dopustu v Hrastniku na Štajerskem. Imel je tam ljubico, ki mu je pa postala nezvesta in imela je tudi otroka z drugim. Ališ je ponoči udrl v spalnico dekleta ter z bojonetom umoril njo in 15 mesečno dete. Ališa so orončki aretrirali.

Res: »svinjska sreča!« Nekje na Nemškem vrgla je svinja 22 mladih, ki so vsi živi! Ravno isti kmet je pred leti imel svinjo, ki je imela 17 mladih! Pač prava: »svinjska sreča!«

Iredenta v Pulju. Pri neki gledališki predstavi v puljskem gledališču so nastopile v neki igri tri igralke v bersaljerski uniformi. Občinstvo je pridelalo burne ovacijske igralkam. Ploskali so neprehomoma in igralke so morale trikrat v isti uniformi zopet priti na oder. Pozneje so igralke nastopile v uniformi avstrijskih vojakov. Sedaj pa ne le da občinstvo ni ploskalo — marveč začelo je celo zvižgati. Pri tej predstavi je sodelovala tudi godba c. in kr. vojne mornarice. Sedaj pa naj kdo trdi, da ni na jugu iredente? Obžalovanja vredno pa je, da godba mornarice ni reagirala na

demonstracijo. Morala bi bila zapustiti gledališče.

Dunajske občinske volitve razpisane. Od 23. t. m. do 3. maja se bodo vršile na Dunaju občinske volitve. Vojini boj je strahovit. Ves Izrael je na nogah, da bi iztrgal krščanskim socialistom iz rok dunajsko občino.

Preselitev hrvaških listov. Šikaniranje urednikov hrvaških listov v Zagrebu od strani vlade bo imelo ta uspeh, da bodo listi preselili svoja uredništva in sicer »Pokret«, Sloboda in »Rječ« se mislijo nastaniti v Budimpešti medtem ko se preseli tiralistični list »Neues Agramer Tagblatt« v Ljubljano.

SREČEN DAN SE PREROKUJE
tistemu, ki kupi turško srečko v korist Slovenski Straži na mesečne obroke po 4 krone 75 vin, in ž njo zadene pri prihodnjem zrebanju 400.000 zlatih frankov. Vsakdo naj hiti, da ne zamudi ugodne prilike.

Mestne novice.

Vabilo na veselico, ki jo priredi dne 14. aprila v dvorani »Central« v Gorici društvo slovenskih delavk: Skalnica. Začetek točno ob 5. uri pop. Vspored 1. Na morji. Fr. Ferjančič. Cetveroglašen ženski zbor, 2. Skopuh. Spesnil Anton Trubar Kornjški. Deklamacija. 3. Po-mlad. A. Förster. Troglasen ženski zbor s sopranom solo in se spremjevanjem klavirja. Prizor. 4. Gorska cvetica. Jan. Laharnar. Mešan zbor z barit. solo, 5. Prisiljen stan je zaničevan. Veseloigra v treh dejanjih. Po nemškem priredil K. Šupin. 6. Slovan na dan. H. Volarč. Mešan zbor s sopran. in alt. solo. Vstopna in sedeži v prvih treh vrstah 2 K, v ostalih vrstah 1 K, stojišča 50 v.

Ob trdnevnici za krščansko-socialno delavstvo pred tretjo nedeljo po Veliki noči bo letos govoril P. Joachim iz kapucinskega reda.

in Smrtna kosa. Umrl je v Gorici v noči od pondeljka na torek šolski svetnik Josip Čulot, gimnazijski profesor in okrajni soški nadzornik v pokoju.

in Občni zbor »Centralne posojilnice«. Danes se je ob zadostni udeležbi članov vršil redni letni občni zbor »Centralne posojilnice«. O zborovanju priobčimo natančnejše poročilo v prihodnji števnik. Za danes povemo le, da so bili v načelstvu kakor tudi v nadzorstvo izvoljeni per acclamationem vsi dosedanji člani in sicer: v načelstvo gg.: prot. Berbuč, dr. Fr. Zigon, svetnik Fran Vodopivec, svetnik Fran Leban, prot. Andrej Ipavec, trgovec Anton Ron, veleposestnik Ferdinand Stiligoj. V nadzorstvo pa gg.: svetnik Anton Santel, dr. Anton Grigorčič, monsgr. Josip Pavletič, dr. Fran Kos, dr. Andrej Pavlica.

Morilca svoje žene in svojih dveh otrok Josipa Kragej iz Modrejc so v torek pripeljali v tukajšnje zapore.

in Lovski pes se je našel. Velikosti je srednje, dlake bele, nad repom ima malo, črno liso, glavo ima črno, podbradek rdečkast, rep, kratek a naraven. Zdi se, da je pes inteligenten, ki razum nemška povelja. Kdor bi ga zgubil naj se oglasi pri policijskem oddelku goriškega glavarstva.

Izpred sodišča. Ohi Josip Brejc iz Idrije, ki je pohajal po našem mestu kot železniški uradnik ter osleparil več trgovcev itd. in ki je konečno ušel v Trst zeno dekujoč iz Št. Petra, je bil od tukajnjega okrožnega kot kazenskega sodišča obsojen na 18 mesecev težke ječe za vsa gorenavedena dejanja.

in Nesreča. Včeraj zjutraj je močan veter vrgel na tla delavca na državnem kolodvoru Boškin. Padel je na železni-

ski tir in en železniški voz, ki se je bil spustil mu je šel preko desne noge. — Nogo mu je zdrobilo in prenesti so ga moralni v bolnišnico usmiljenih bratov.

Iz goriške okolice.

g. Javni shod je sklical v Št. Peteru drugi velikonočni praznik S. L. S., na katerem je poročal državni in deželnji poslanec g. svetnik Fon. Shoda se je udeležilo nad 150 mož. Predsednik shoda je bil g. župan Cernic. Gospod poslanec je govoril nad 1 uro o slabem manjšem stanju naše države, o razmerah na Ogrskem, na Hrvaskem, o naših političnih uradih, o namenjeni vladni podpori za goriško okolico, o razbremenjenju dolgov kmečkih posestev, o dveletni vojaski službi, o političnem položaju v državnem zboru, o zadružništvu itd. Na koncu njegovega govorova se je uvela živalna razprava, pri kateri je dajal g. poslanec razna pojasnila. Na koncu je predlagal predsednik g. župan Cernic zaupnico g. poslanec Fonu in vsem poslancem, zbranim v »Hrvasko-slovenskem klubu« na Dunaju, nakar so zborovalci v znak, da so se strinjali s tem zaorili trikratni živio. Shod se je vršil v najlepšem redu.

g Iz okolice. Nasi liberalci so mojstri v zmerjanju, »Primorec« z dne 5. aprila piše: Cukarija na Krasu. — Klerikaci hočejo letos ocnikati Kras. Posebno »krasko« okrožje hočejo ustavoviti. Podzveza hoče prirediti na Krasu tekoma letosnjega leta poseben tečaj ki naj izbrutira kraske mladence za pristne cuke... Nadalje piše in konča: »Organizatorji ostanejo cuki, katerim se bodo kraševci smejali.«

To so zares krasne psovke, a brez vsakega kolikaj pravega pomena. To so vam tiči in pravi mojstri naši liberalci v psovkah, zabavjanju in frazah, da jih ni para pod bozjim solncem. Zato so v resnici dobrí, a da bi se lotili kaj rešno delovati za izobrazbo in blagor ter v procvit ljudstva, to jim je deveta brigga. Vsa takozvana narodno napredna društva po deželi životarijo — in to v najširšem pomenu besede. Zato pa ni nobena čuda — in to je tudi samo posebi umetvo, da jih peče, ker vidijo, na lastne oči, da se v društvih, katera so pod okriljem S. L. S. bolj goji izobrazba kot pri njih. Cemu psovke in zabavjanje?!? Saj vam pač to nič ne pomaže, predragi nasprotniki. Dela, dela, a pametnega in resnega, altrocche zmerjanje brez začelenega vespeha! Ali vas boli, ker hoče Goriška orlovska podzveza pridno in programatično delovati za izobrazbo naših mladeničev?!? Potolažite se! Začnite tudi vi — toda s pravo in resnčno izobrazbo za ljudstvo in ono vam bo hvaležno.

Na Gradišču vzida tamošnje »Pevsko in brašno društvo« dne 23. junija t. l. pesniku Simonu Gregorčič na farovžu spominsko ploščo. Pokojni pesnik je bil na Gradišču 21 let in je tudi ustavovitelj imenovanega društva.

g Pretep v Kojskem. Iz Kojskega je poroča, da se je vnel med tamošnjim vojaštvom te dni pretep, pri katerem so vojaki potegnili bajonete. Zabodli so enega vojaka.

Iz ajdovskega okolice.

a Sv. Tomaž. V nedeljo priredi komaj ustanovljeno Kat. slov. izobr. društvo pri Sv. Tomažu svojo prvo veselico. Vspored bo jako zanimiv in vsebuje petje deklamacije in dve igri. Pričakuje se obilne udeležbe.

a Vspored veselice »K. Sl. izobr. društva« v Sv. Tomažu pri Ajdovščini, ki se bo vršila dne 14. t. m.; 1. Deklamacija »V popoldnični noči« (S. Gregorčič), 2. »Škrjanček« (I. Laharnar), poje-

mešan zbor, 3. Oh, ta Polona, igra v dveh dejanjih, 4. »Mojim slavlilcem« (S. Gregorčič), deklamacija, 5. »Lotristo«, Šaloigra v enem dejanju, 6. »Moj dom« (I. Laharnar), poje mešan zbor. — Vabijo se vsa bratska društva, da se v obilnem številu udeležte naše prve veselice. V slučaju slabega vremena se ve selica prenese.

O d b o r.

Iz kanalskega okraja.

ki Ajba. (Z a h v a l a.) Podpisani se najiskrenje zahvaljujemo deželnemu odboru za nam po znižani ceni (20% ceneje kot tržna cena) podeljeno turščo, katero so naročniki dne 1. aprila t. l. z velikim veseljem prejemali in odnašati v svoje hiše, česarovo je lilo kakor iz vedra. Priporočamo se za nadaljnjo naklonjenost.

Franc Križnič,
Franc Jerončič,
Franc Perše.

Nesreča pri velikonočnem strelnju. — Pri strelnjanju s topiči (možnarji) se je ponesrečil na Veliko soboto v Ročinju mladenič Albert Gerbic, po domače Lipičev, sin Andreja in Karoline Gerbic. Vsa pas pomiluje nesrečnega mladeniča in hudo prizadete starše. — Pred nekaj leti se je na enak način ponesečil v Ročinju mladenič Ivan Ipacvec. Več previdnosti je treba!

Iz folminskega okraja.

t Baškodolinci pozor! — Kdor rabí kako »supliko«, pa ne za žganje žgati, ampak za duhovnike izganjati iz službe, naj se obrne kar v Podmelec na pisarno pod h. št. 52, v pritlicu za železnični krizi. Ta pisarna je specialiteta Baške doime; prvi jo je priporočil sl. občinstvu grahovski dopisnik v »Soci« od 2. aprila t. l. Torej, — le pojtega noter!

»Judez Iskarijot« — pravi dopisnik — »je bil tudi delj časa Kristusov ucenec«; — tudi grahovski liberalci so bili delj časa Kristusovi ucenci in so se se-je vec let po rojstvu in krstu ponosili. A ko so tako Kristusa izdati, niso jokali, kakor Judež ne, ampak so šli in se obesili vsak na svojo pu n o i o vsak na svojo f i a s k o ter plesali in pijanevali ves božji post l. 1912. — Sedaj pa vprašajo oblake neba: »Ali naj hodimo k masi v Obloke, Podmele ali Nemški rut? Povejte nam!« — In oblaki neba odgovarjajo: »Hodite tje, kamor ste hodili poprej. Vaš generalštab je bil pri masi po krémah, kjer je koval krvave načerte za fentanje klerikalnega zmaja; vaše prednje straže so med mašo pojavile po cesti nad cerkvijo s čelado na glavi in cigaro v ustih; glavna armada je pa cerkev oblegala in z nestrpno jezočakala, kdaj bo konec teh f..... c..... Kaj ni res?

t Na Volarjih priredi prih. nedeljo t. j. 14. t. m. ob 4h pop. izobraževalno društvo »Planinka« veselico s petjem in igrami. K obilni udeležbi vabi odbor.

t Iz volčanske okolice. Uđe družbe sv. Mohorja lepo prosimo in srčno želim, da bi družbeni odbor začel stare knjige zopet izdajati, ker mi mlajši udje drugače ne moremo priti do tako lepih kujig. To pa zato, ker v času ko so se izdajale, je bilo v primeri z današnjim številom le malo udov in ker so bile tudi že izdane pred 30-40 leti. Te knjige so: Življenje svetnikov in svetnic božjih; Kristusovo življenje in smrt ter Občna zgodovina. Potem želim, da bi se izdali tudi v slovenskem jeziku obredi velikega tedna, prirejeni kakor molitvenik; potem bi si naše ljudstvo vse drugače predstavljalo resnost in veličastnost velikega tedna. Potrebujemo tudi novo knjigo, ki bi vsebovala podtek, kako se delajo razne prošnje n. pr.: Na de-

želnji odbor, prošnjo za zgradbo cest z dotedanjimi prilogami potem prošnje za vodovode, za uravnavo (regulacijo) rek in potokov, prošnje za oproščenje od vojakov prošnje na glavarstvo, davkarijo, na cestne odbore, potem raznovrstne prošnje na županstva in starešinstva in na župnijske urade. Naše ljudstvo se ravno zaradi pomajkljivosti v tem pogledu mora prav ponizno udati velikokrat nasprotnikom in draga plačati vsako vrstico spisano od liberalca ali katerega kolik sebičneža. Ta knjiga bi bila namestica tistega slovenskega spisovnika, ki se je že po večini porazgubil. — Od kar imamo vojake tukaj v Volčah, obhajamo na poseben način velikonočne praznike, ker imajo vojaki častno stražo pri božjem grobu ter potem se tudi udeleže procesije vstajenja; tako je bilo tudi letos. Ganljivo je videti kako tudi vojaki pod orožjem skazujejo čast Najvišjemu. Čast jim! Letos imamo ogrske vojake tukaj; pa to lepi fantje ti sinovi ogerskih ravnin. Našim pevcem se lepo zahvaljuje mo za lepo petje pri vstajenju na Velikonoč, ki je tako ugajalo vsem. Tebi pa, dragi »Primorski list«, voščimo prav edino naročnikov in čitateljev, da bomo tako ostali združeni kot en mož in ena družina proti vsaki nasprotni sili, ko se gre za prostost in neodvisnost od naših zakletih sovražnikov raznovrstnih imen. Tukaj je še veliko zanimivega; ako želite, gospod urednik, pa drugič še kaj. (Prosimo! Ur.)

Pogovor dveh oseb pod bšunkami.

Matic: »Dobr dan Jur.« Jur: »Ravno živko.« Matic: »Žedulga cajta se nisu neč bidela.« Jur: »Se ris že duga neč duga.« M.: »Abiš ki nabga?« Jur: »Neč prav pasebna nabija ne.« M.: »Kaku denabiš, aneč na bereš cajting?« Jur: »Zdej nism že duga neč brav, le kar sa-m, drug pabidal bim.« M.: »T-da nabijaš kisa pisal naprednaš, ta rajža, kava starga prjalta t-pa pabim. Biš je pršla gar pa Suoč de ad zadnji abčinšči ualiteb sabli priatl Grahušč naberaue, m-pa Karič kirkale, zdej depa nisa beč.« Jur: »Kaku dene?« M.: »Jebli notre de zatu ne kasajem kariče kirkale gaspuda sprabl prač.« Jur: »Kujtu desa naberaue zatu jezn, ka naberaue imaje skuz farje v želodcu.« M.: »Bidš jest sm tu tiste pamet de jem želode še zdej ni use farje non abrnu, zatu kajem prusač ualitvah u želodcu astaneje, k kr prabje tista sveta zmaga, zatu bmagl bit šele radi. Pasebna bse pa imil zahualit tistm kakr jeh džie. Naprimer prsedniku katolščega društua na Karitatem pa temu starmu Petru, m-pa Miščemu fajmuštru.« Jur: »Jest sm pa slišav degaje škaf zatu užiez präc, kaje biš gaepud balan.« M.: »Jest sm tu tiste pamet, biš, pa andrij tega nejčeje slišat, zatu kasa na kirkale jezn, kasa jem pr uolutuah na puot, m pa k-kr sm slišan, jem bada skuz le bel na puot.« Jur: »Kujtu!« Matic: »Zatu! kaprabje dehje skuz le več, biš ta kirkalna galazu, prabje Idje, je na taka zaliega k-kr, b-šie; bel prau se reče b-še.« Jur: »Zdej tepa lpu pazrabm se boua pr ndrju prložnost ki beč zgauarila k-dr, bo spet gar pa Suoč ki nabga pršla.« »Z Bogam Matic!« »Z Bugam Jur!«

Iz kobariškega okraja.

kb Izpod Krna. G. urednik, čital sem v zadnjem »Primorskem Listu«, da pero ne sme zarijeti in naj pridno dopisujemo našemu listu. Pa za Boga svetega, kaj naj pišem! Resnice ne smem pisati, ker bi se nasprotniki jezili in bi kleli, lagati pa je greh. Že tako pravijo, da sem prišel vsem ljudem na nos. Če še kako pikro črhnem, pa me mislio breniti doli, potem pa naj »burkle« držim v zrak. Mnogo bi se daš pisati o pijačevi spovedi, o liberalnih klopoteh, o strelnjanju treh junakov z revolverji ob

4. urij zjutraj ter tudi o pogovoru ženina o policijski urji, a resnica bode v oči; zato se jo tudi dedci bojejo kot vrag križa. — Ponlad je tu samo preveč dežja imamo. Sadje bo lepo evetelo, če bo ugodno vreme, pa tudi trava obeta biti letos obilna. Krompir se tudi korajno sadi. Fantje se odpravljajo v svet s trebuhom za kruhom, kmet, pa bo doma trpel. Včasih vsi pravijo, da delajo za kmeta, a menda le toliko, da jedo gulaš na račun kmeta, ki se mora prehraniti z močnikom. Za vsakim grmom tiči gospod, za vsakim vogalom birič. Kmalu bo več gospodov kot kmetov. Kai bo, kaj bo?

Hribodolski.

kb Kred. — Mi gremo naprej in življenje je v nas in moč. Prireditev našega izobraževalnega društva na Velikonočni pondeljek nam priča to jasno; deklamacija »Rabeljskega jezera« je bila krasna, dovršeno prednašana v besedi in gesti, kar srečamo tako redko na podeželskih održih. Naš znanček Vanček nam je povedal »klobukove spomine«, katere je spremiljalo občinstvo z jasnim smehom.

Mladinska igra »deklica s tamburico« je napravila najlepši vtip. Scenerija edra, limbke deklice, ki so, kakor bi bile Edovekolikokrat že na odru, mirno in getovo nastopale, njih petje in sploh vse je kar poklicalo veselo misel, ki je prešla v besedo: Res lepo, ljubko, srčano je vse to!

Enodejanko Zofka Jelovškove »Pijanec« so fantje in dekleta dobro naštudirali in na odru ni bilo zapaziti diletantizma, kar bi lahko pričakovali, če pomislimo, da je večina fantov in deklet bila prvič na odru. Fantje in dekleta naprej tako neustrašeno in pričakovati smemo, da vas bomo gledali še večkrat na odru in še v večjih igrah.

Ob ti priliki se zahvaljujemo »Majnini družbi« na Libušnjem, da nam je posodila oder, našemu g. učitelju, da nam je šel v vsem na roko in učil pevske točke v mladinski igri, g. Komelu, da je bil tako prijažen in spremilj na gosil petje v mladinski igri.

Udeležba je bila velika ne samo iz bližnjih vasi, tudi iz bolj oddaljenih so prišli. Prireditev je tako v vsakem oziru vspela!

Na tem mestu moramo še to za enkrat samo omeniti: če misljijo razni ljudje, da s svojim posmehom in čudnim izzivanjem onemogočijo naše društveno življenje in delovanje, se zelo motijo. Tihi jim povem, da dosežemo s tem ravno nasprotno. In mi smo zadovoljni!

Iz komenskega okraja.

km Sveti pri Komnu. Pri naš se še dobr dobrega terana, medtem ko je belo vino že pošlo. Vinogradniki se sedaj pridno trudijo za novo vino. Napravili so mnogo »latnikov«, kar je za grozdje tako dobro. Pa tudi trte »latnikov« se lahko pozneje okopavajo. — Kmetje so sedaj sklenili namesto pšenice sejati raiši turšico, ker je letina pri turšici bolj gotova.

km S Krasa. Pomanjkanje denarja postaja sedaj že občutno. Marsikater liberalce se ponui, da prestopijo klerikalne stranki, ako mu »klerikalne posojilnice dovolijo potrebno posojilo. Zgodilo pa se je na Krasu in na Vipavskem, da so bili dotični ljudje le toliko časa klerikalci, dokler se jim ni dovolilo posojilo, potem pa so obrnili hrbet. — Še somo bodo zahvalevali posojila in jo potem odkurili v svet. Zato pozor pred takimi ljudmi!

km Nadrožice. Pred več dnevi izginal je tukajšnjemu posestniku I. Suban pes. Po preteklu 8. dni ga je našel še na pol živega ležati v 10 m globoki jami. Poredneža ki je psa pogreznil v jamo s tem, da mu je na vrat obesil težak ka-

men so tudi izsledili. 14 dni je potem premisleval o tem slabem dejanju na varnem. Kaj bi ta porednež rekel, če bi njemu biti kdo tako napravil, kot on psi? To že ni več ravnanje človeka.

km Smojo je imel nekdo na spodnjem Krasu, ko je hotel prisvojiti si tujega kamenja. To se je zgodilo v neki vasi, kjer so izvrstni zajčji lovci — vrzotarji. Tam imajo navado krasti trtne zice in tudi hišni vltomi spadajo v njih stroko. Tega ne delajo vsi, marveč le nekateri. Eden teh je hotel pred nekaj dnevi z vozom odpetjati nekaj kamenja, ki ni bilo njegova last. Toda usoda je hotela, da se mu je pri vozu kolo strlo, ko je hotel kamenje odpeljati.

km Komen. Prav slovesno smo obhajali Vstajenje Gospodovo. Na Velikonoč je bila naša prostorna cerkev kljub ranim utranjim uram (4. ura) polna ljudstva. Pri procesiji in med sv. mašo je prav izvrstno pel mešan zbor pod vodstvom spretnega organista, ki je poleg tega še naš občinski tajnik. Že pred 30 leti so rekli razni gospodje, da naše orglje niso dobre in da bo treba postaviti druge. Kdor jih pa sedaj sliši ne govori več tako. Iz tega se vidi, kaj zmora dober organist.

Pri procesiji so šle Marijine hčere v beli obleki, kar je napravilo tako ugoden utis. Nekaterim bogatim dekletonim se zdi ponizevajno iti pred Najsvetejšim; zato pa so pri plesu bolj v prvih vrstah. — Z odredbo za odpravo praznikov so najbolj nezadovoljni krčmarji in učitelji. Prvi se bojejo, da bodo imeli premalo dela, drugi pa preveč. — Najtrdnejši so v tem pogledu »šuštarji«, ki nameravajo obdržati obhajanje »modrega« pondeljka.

Požar na Krasu. Na velikonočno nedeljo je okoli 11. ure in pol začel goreti v Štanjelu hlev tamoznjega restavraterja pri železniški postaji Starca. Ogenj je prvi opazil Starčev oče, ki je to naznal še v gostilni se nahajajočim gostom, ki so se koj podali na lice mesta. Toda bilo je prepozno. Rešiti so mogli le nekaj praznih sodov, ki so bili tam shranjeni. Hlev je nato popolnoma zgorel. Ostali so le goli zidovi. K sreči ni bilo v hlevu nobene živine, ki bi bila gotovo poginila, ker ko se je ogenj zapazil, bilo bi prepozno za jo rešiti. Nad htevom je bil senik, v katerem je bilo še precej sena, ki je seveda pogorelo. Starc je zavarovan. Vzrok požara je neznan. Sumi se, da je začala zlobna roka.

Iz sežanskega okraja.

s Zgonik. (Smrtna kosata.) Dne 7. t. m. je umrla preč. g. župniku Nemec mati v 68 letu svoje dobe. Preč. g. župniku izrekamo tem potom naše najiskrenje sožalje! Pokojnici svetila večna luč!

s V Skopem in v Krajniasi so orožniki zarobili mnogo finega perila, oblek, nogovic, palic, ur in patron za revolver, ker sumijo, da so te reči bile ukradene. Na sumu imajo štiri mladeniče iz onih dveh vasi. — V velikem tednu pa so udrli neznani zlikovci v viho dvornega svetnika dr. Deles v Repentabru. Odnesli so razne stvari v vrednosti 1600 K.

km Ples! Po Krasu se tu in tam napovedujejo plesi in sicer že za »belo nedeljo!« Čudno pač in neverjetno! Črna lakota je od vasi do vasi, od ene občine do druge, in vendar ples! Strašna beda od hiše do hiše, in vendar ples! — Reči tekajo od enega kraja do drugega ter trkajo na vrata premožnejših, da bi se za silo preživel, doma pa ples! — Mladina zapravi vse, kar zasluži, doma pa ga ni križa, niti za najpotrebnejši živež, za pest moke. In vendar ples mora biti! Tam gre pa 800—1000 K ka kor en vinar! Čudno pač! Od ene strani se prosi pomoč od vlade, od druge strani

ni se pa pleše! To se pač ne vjema! To se pravi Boga tepti po glavi! Može, občinski predstojniki pa, — boječ se morda za svojo kožo, ali za par trt, ali tudi za županski stolček — vse dovoljajo, češ, fantje nečejo drugače, ali pa no, naj tudi boter, kompari, nunc kaj zasluži za moko! Tu bi morala c. kr. vlasta nastopati in plese ter z njimi združeno zapravljanje zaprečiti!

Iz krminskega okraja.

kr Medana. Na velikonočni pondeljek so poleteli vrli naši »Orli« na lep izlet na Krminsko Goro, na važno posojanko naše narodne meje. Vrsta navdušenih fantov in deklet in še mnogo domačega ljudstva se je snidlo v prosti naravi, na tem veličastnem vrhu, od koder se uživa prekrasen razgled. Zabava pri velikonočnih poticah je bila neprisiljena, nad vse, imenitna, navdušenje, veliko ob pozdravnih govorih, ki so proslavljali praznik ne le vstajenja v cerkvi in prirodi, ampak veliko bolj praznik vstajenja v človeškem srcu. Takimi utisi in z neizbrisnimi spomini se je vračalo veselo ljudstvo z navdušenimi in pevajočimi Orli na čelu zopet proti domu.

kr Iz Kožbane. — Na take pasje odpadke, kakoršen je bil oni v »Soči« z dnem 30. marca št. 37 v notici »Učitelj predsednik kat. izobr. društva«, namreč da je »velika čast v današnjih časih, ko je pes pri klerikalih bolj spoštovan kot pa ljudskošolski učitelj«, se pa menet in izobrazen človek ne ozira.

kr Medana. V nedeljo dne 14. t. m. se bo vršil občni zbor društva za zavarovanje goveje živine.

Drobfinice.

Siloviti viharji. — Siloviti viharji, ki so te dni divjali, so podrli veliko brzjavnih drogov med Budimpešto in Dunajem. Na stotine brzjavnih drogov je podrl vihar med Szolnogom in Kargom. V Galicji so sneženi meteži napravili po vrtilih in na polju velikansko škodo. Brzjavni in telefonski promet je bil prekinjen. Veliko nesrečo je povzročil snežen metež na lokalni progi Zbaraz-Tarnopol, kjer je obtičal vlak v snegu. Na pomoč se je odpeljal železniški stroj iz Tarnopola, ki je zavozil v osebni vlak. En voz se je popolnoma razbil. Nevarno ranjenih je bilo 20, lahko pa pet oseb. V Drohobycz je privozil z 24urno zamudo en sam lokalni vlak. V Drohobyczku leži sneg en meter visoko. Boje se povodnji, če se vreme hitro izpremeni.

Velikanska povodenj v Ameriki. — Povodenj reke Missisipi je zadobila katastrofalen značaj. Reka danzadnem načrtu in razdira vse rečne nasipe. Pol milijona ljudi v delskem obrečju se nahaja v vedni smrtni nevarnosti. Povodenj se je razlila 80 km na okrog. Voda vleče seboj slamo, drevje, podira hiše in ruje drevje s koreninami. Železniške proge so razdrte. Mesta Kolumb, Mem-

phis, Hickmann, Novi Madrid so pod vodo. V mestu Kolumbu stoji voda 17 čevljev visoko. Mesto Cairo je tudi pod vodo. Meteorologični zavodi naznajajo da bo povodenj še pet dni naraščala. Skoda je sedaj še neprecenljiva, znaša več milijonov. Uničena je popolnoma spomladanska setev.

Požari. Nekje na Ogrskem je v neki občini vedno gorelo, požari so se vrstili eden za drugim. Odkod to? Zažigalo je fante, 9 let staro! Orožniki so je aretirali! Stariši! Pazite na užigalice!

Fantje. Bodite pametni! Na Moravskem sta se skregala in sprla dva dečavca garzona. Prišlo je do spopada, in tedaj je drug drugemu zabodel nož v truplo in v vrat. Cež nekaj ur bil je zabodjeni mrtev. — Pamet in ne prenaglost

ZA SMEH IN JOK.

Nevihta.

»No, Janezek, kaj naznanja nevihto?« vpraša učitelj učenca.

»Liter vina, par frakeljkov žganja in — tu Janezek nekoliko pomislil — to mora videti naša mati.«

Nek oficir je naročil svojemu slugi, naj osedla za prihodnje jutro belega konja in naj ga pripelje ob 5. uru zjutraj pred njegovo stanovanje. Sluga, opazivši drugo jutro, da je beli konj bolan, gre to javiti svojemu gospodarju. »Oseidlaj pa vraca, če je tako,« reče mu oficir. Ko hoče sluga oditi, zapazi oficir, da je bos. »Zakaj si pa bos?« ga vpraša. »Zato, da bi vas ne zbudil,« odgovori sluga, salutira in gre.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI »ŠOLSKEGA DOMA«!

Zahvala.

Vsim onim, ki so spremili na zadnji poti ali nam na katerikoli način izkazali svoje sočutje o smrti našega nepozabnega brata.

MAKSA PLESNIČAR, se srčno zahvaljujemo. Posebej še vel. g. dr. Breclju za požrtvovano skrb dragega pokojnika.

V Gorici, dne 11. aprila 1912.

Žalujoči ostali.

Ivan Bednarik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v GORICI
ulica della Croce štev. 6.

VIKTOR TOFFOLI -- GORICA
prva zaloge oljkovega olja

Via Teatro 16. — Via Seminarlo 10.

Olkino olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Rizza, Oneglia.

Cene so sledeče:

Jedilno olje	litra vinarjev	48 in	52
Namizno olje	"	"	56
Istrsko-oljkino olje	"	"	60
Valona	"	"	64
Bari	"	"	70
Oneglia	"	"	80
Lucca, Nizza	"	"	11—

Sprejemata naročila ter pošilja franko na dom, kakor tudi na dežele in izven države.

Pozor!

Slovenska tvrdka

Ivančič & Kurinčič
Gorica, Gosposka ul. št. 11.
se priporoča pri nakupu pomladanskega in poletnega blaga
za ženske in možke obleke.

Sukno

za možke in volneno za
ženske obleke, zadnje mode
razpošilja najceneje

Jugoslov. razpošiljalna

R. Stermecki v Celju št. 304

Vzorci na zahtevo poštni neprosto.

Odlikovana pekaria
in sladčarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, torte, kolače za birmanoe
in poroke, pince itd. Prodaja
različna fina vina in likerje na
drobno ali orig. buteljkah. Pri-
poroča se sl. občinstvu. Cene
jako nizke.

Prva slovenska trgovina z jedil-
nim blagom

Anton Kuštrin,
v GORICI
Gosposka ulica štev. 25

priporoča slavnemu občinstvu v
mestu in na deželi svojo veliko
trgovino raznega jedilnega in ko-
lonjalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba
točna in solidna. Na željo odje-
malcev v mestu se blago do-
stavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Bogomila.

Za nemške učiteljice spisal Jakob Ecker. Za slo-
venske odgojiteljice pripredila Emerika Holzinge
pl. Weidich.

(Dalje)

Govori iz svojega polnega srca, da
otroci razumejo tako veliko srečo, ka-
tero moreno vsak čas najti v bližnji hiši
božji; da se zavedajo kako da ne za-
stajejo za bogatimi prebivalci ponos-
nih mest, ker taisti Jezus enako resnič-
no kraljuje v skromni vaški cerkvici
kakor v veličastni stolni cerkvi.

O, razumejo te, ta čista srca, ljub-
enci Jezusa Kristusa, kadar je učil:

vali svet odrešenika in pastirja dobrega,
vali duša učenika, hvali svojga ženina!
aj povzdigni srce svoje, jezik glasno naj zapoje :
at in hvalo Jezusu v zakramenu svetemu!

zus nas je tol'ko ljubil, da j' življenje za nas dal,
deje ljubezni storil, naj bi v njem pri nas ostal.
ej, da se je svojih ločil, nuj zapustil živ spomin
zgo lastno telo zročil nam je v živež božji Sin.

Prepričuj je tudi, da obiskovanje
maše zarana, ob resnično zlati
uri, jim več koristi kot delo celega
brez božjega blagoslova. Glej stro-

Delaonica cerkvenih posod in cerkvenega
orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica štev. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delav-
nico cerkvenega orodja in cerkvenih posod,
svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsa-
kem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in
prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Rdon noče verjeti, naj
se prepriča, da
ukupi najboljše in naj-
ceneje: ure, srebrnino,
zlatenino, šivalne stroje
vseh sistemov, orke-
strijone in druge pred-
mete vse z garancijo
pri urarju

M. ŠULIGOJ,
v Gorici ul. Barriera 43
(čok drž. kolodvora)

v lastnej hiši.

Vsa popravila izvršuje točno, solidno
po najnižjih cenah.

NOVA
TRGOVINA Z USNJEM
v Kapucinski ulici „pri Lizi“ štev. 2.

Podpisani priporočam svojo trgovino
z usnjem in črevlj. potrebno, vsem
cenj. odjemalcem v mestu in na deželi,
ter želim z dobrim blagom in
z najnižjimi cenami postreči. Pričakujem
obilno odjemalcev. S spoštovanjem udani

Josip Marušič,
trgovec.
Gorica, Kapucinska ulica štev. 2.

Ure budilke po 3 K z garancijo
eno leto; stenske ure z nihalom
z lepo omareco, bije ure in pol
ure z natančnim tekom z eno-
letno garancijo 11 K; nikelnaste
lepne ure s stanovitnimi belimi
pokrovki 4 K; srebrna cilinder-
remontor ura, lepo gravirana z
enoleto garancijo 7 K; zlate po-
ročne rinka, pečatene pri c. kr.
finančnem uradu od 7 K naprej.

Velika zalogra raznovrstnega
zlate in srebrnine. Vse po nizkih
cenah. Sprejemajo se tudi po-
pravila, ki se izvršujejo točno in
po zmernih cenah.

Jakob Šuligoj,
urar c. kr. državnih železnic
GORICA,
Gosposka ulica št. 25.

go na to, da vsak dan pobožno molijo
pri sv. daritvi; mnogi ostajajo tej lepi
navadi zvesti tudi v poznejši dobi. —
Mnogo, mnogo velikih milosti pridobiš
s tem otrokom.

Bogomila, ti veš, še več je izmisnil
Bog v svoji nerazumevno veliki ljubezni,
še tesneje hoče biti združen s teboj:
hrana tvoje duše hoče biti, pri tebi osta-
ne, da tu počiva — srce na srcu!

Poslušaj, kako govorit: »Glej, sto-
jim pri vratih in trkam. Če kdo sliši
moj glas in mi odpre vrata, hočem pri-
njem vstopiti in večerjati z njim, in on
z menoj!«¹⁾

O gospod, kako sladek je tvoj glas:
»Pridite vsi k meni, hočem vas okrep-
čati!«²⁾ »Vzemite in jezte: to je moje
telo.«³⁾ Jaz sem kruh življenja.⁴⁾ O žen-
nin, kako milo se glasi beseda s tvojih
ljubkih usten: »Ta je moja kri!«⁵⁾ Pelji
jo v svojo vinsko klet,« o nebeški ženin,
svojo nevesto, »in uredi v njenem srcu

¹⁾ Razod. 3, 20.

²⁾ Matj. 11, 28.

³⁾ Matj. 26, 26.

⁴⁾ Jan. 6, 35.

⁵⁾ Matj. 26, 28.

RAZPIS.

Goriška zveza gospodarskih zadrug in
društev v Gorici, registrirana zadruga z
omejeno zavevom, razpisuje mesto

pomožnega uradnika

Plača po dogovoru. Prošnja z izkazi sposobljenosti
naj se predloži do 30. aprila 1912 predsedništvu
„Goriške zvezze“.

Nova slovenska mesnica
ulica Treh Kraljev

(Via Tre Re 16) pri kavarni Dogana,

Odlikovana mizarska delavnica s stro-
jevim obratom

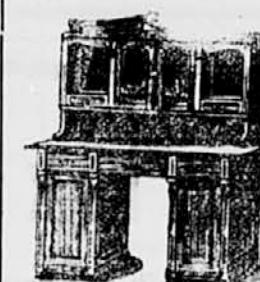
ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.

Zaloga pohištva
iz lastne delavnice.

Izdaje
cerkvena dela,
spovednice,
klopi, okvirje,
klečalnice itd.

Vsakovrstna
 dela za stavbe.

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mi-
zarsko in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gosposka ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izběr raznovrstnih žimnic, vložkov, ogledal, slik, stolov in vsega, kar spada
h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz
lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporočam

ANTON BREŠČAK.

Nova trgovina z železnino

Pinter & Lenard

Velika zalogra železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrst-
nega orodja za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. se alke, klo-
sete, peči, štedilnike in vsi v to stroko spadajoči predmeti.
Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domača.
Cenjenemu občinstvu se toplo priporočava

Pinter & Lenard.

Presrečno tudi je telo,
Ki prejme Jezusa lepo!
Na sodnji dan obdal ga bo
Nebeški kralj s svojo častjo.

Dekleta! božji tempelj ste,
Prav' živi Bog v vas znajde se,
Ohran' te tempelj le skrbno,
Da greh ognusil ga ne bo.

Naj jezik vaš le govorit
Od božje hvale in časti.
Vse želje vašega srca
Naj bodo k časti Jezusa.

Brez greha duša in telo,
Vse vaše žive dni naj bo;
Vse, kar je vas, naj ga časti,
Gospoda večne milosti.

S l o m š e k.

Kolikokrat se ti je bližati mizi Go-
spodovi, to ti pove tvoje dobro srce.
Modri svet pametnega dušnega vodite-
lja ti bode miglaj iz nebes.

Mnogi resnično pobožni kristjani
prejmejo vsak mesec sv. zakramente.
Od modre device, dobre učiteljice se
sme pač še nekaj več pričakovati; pri-
kaže se najmanj vsak štirnajsti dan pri
mizi Gospodovi.

(Dalje prih.)

Oj, srečna duša, blagor ti!

Ki Jezusa zavžila si;

Kdar zapustila boš telo,

Ti Jezus proti prišel bo.

¹⁾ Vs. p. 2, 4.

²⁾ 22, 6.

³⁾ V. p. 2, 16.

Loterijske številke.

6. aprila

Trst 87 13 39 50 85

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky

v Gorici na sredi Raštelja štev. 7.
Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nimerškega in
drobnega blaga, ter tkanin, preje
in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilice in
popotnike. Najboljše šivanke in ši-
valne stroje; potrebščine za krojače in
čevljarje. — Sve injice, rožni venci
in mašne knjige.

**Hišna obuvala za zimske
in letne čase.**

Raznovrste semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloge za kra-
marje, krošnjarje, prodajalce po sej-
mih in trgi na deželi.
P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev

Podpisani naznanjam svojim in drugim
odjemalcem, da sem preselil svojo krojaško
delavnico iz Križne ulice nasproti „Šolskega
Doma“ v ulico sv. Antona na dvorišče
štev. 7 v hišo g. J. Kopača, svečarja v
Gorici.

Priporočam slavnemu občinstvu v me-
stu in na deželi, posebno veleč. gg. duhov-
nikom svojo izvrstno delavnico za izdelo-
vanje talarjev in drugih spadajočih oblek.

Z odličnim spoštovanjem udan

Josip Smet,
krojaški mojster v Gorici.

Prvi c. kr. priv.

strokovni zavod za izdelovanje oblek
za gospode vsakega stanu.

Zaloga inozemskega in češkega blaga
in izgotovljenih oblek.

Izgotovljene obleke in blago na
meter kakor tudi sukanec in svilo prve
vrste se prodaja po znižani ceni.

Zaloga oprave k uniformam edino
le pri

M. Poveraj - u, v Gorici
na Travniku štev. 5.

Zajamčeno prave

čebelno-voščene sveče

priporoča prečastitim cerkvenim
predstojništvom ter slavnemu ob-
činstvu po nizki ceni

J. Kopač

Št. 95 svečar, Gorica ulica sv. Antona 7.

ODLIKOVANA PEKARNA

JAKIN

Gorica, via Formica

ss priporoča za odjemanje raznega peciva navad-
nega in najfinješega. Pecivo je najboljše.
Priporočam se cenj. odjemalcem za obilen posej-
S spoštovanjem E. Jakin

Peter Cotič,

čevljarski mojster, Gorica
Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in
otroke. Naročila z dežele se po pošti raz-
pošiljajo. Cene zmerne.

Edino zastopstvo najboljšega čistila za
črevlje in usnje.

Krojaška delavnica

Priporočam svojo delavnico veleč
duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu
v mestu in na deželi. Izvršuje točno in
pošteno po najnovejših vzorcih. Priča-
kujem obilnih naročil in bilježim
z odličnim spoštovanjem

IVAN ŠULIGOJ,

krojaški mojster

Gorica, ulica sv. Antona 12

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIS. JOS. VERDI ŠT. 32.

JOSIP CULOT

v Raštelju štev. 225 v Gorici.

Velika zaloge vsakovrstnih Igrač, drobnin za zabavo
in punč za Igračo.

Rožni verci, podčice, razpela iz kovine in lesa, čevlji in klape za poletno sezono
zaloga drčnjave in kremarije na drobno in debelo, kipi in svetniki iz porcelana, semena
za zelenjave in trave, moške in ženske nogavice, mošnjički in denarnice, listnice, kovčegi
stniki, cevi itd. itd.

TVRDKA O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zaloge železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in
stavbno mizarško, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, stranične naprave in
upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico,
zidna ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.

Postrežba točna, domača incene konkurenčne.

Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (Stokfleško) jetrovno olje.
Posebno sredstvo proti prsim bolez-
nim in splošni telesni slabosti.

Izvračna steklenica tega olja na
ravnem barve po K 1:40, bele
barve K 2.

Trskino lezenato jetrovno olje.
Raba tega olja je sosebno pri-
poročljiva otrokom in dečkom,
ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrovno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravlja v kratkem času s gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otroki, gole, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krona 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, predlža se vedno v mojem kem. laboratoriju

predno se napolnilo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim odjemalcem glede čistote in stalne
sposobnosti za zdravlje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krona 60 vinarjev.

Velika izbera

G A M A Š

in

G A L O Š

J. DRUFOVKA

GORICA, Gosposka ulica št. 3
nasproti „MONTA“.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po 4 1/2%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavnica K 8,000.000.

PO DRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst. — Rezervni zaklad K 800.000.

Izdajatelj in odgovorni urednik J. Vimpolšek v Gorici.

Tiska „Nrodnna Tiskarna“ v Gorici (odgov. L. Lukeš)